

Yiyecek satan bazı
toptancı tacirler
mahkemeye veriliyor

AKŞAM

50
TÜRK
BÜYÜĞÜ

Büyük fedakârlıklarla
tekrar basıldı, Ciltli Fi-
atlı 150 kuruştur. Bütün
bâyilerden ve kitapçı-
lardan isteyiniz.
Satış merkezi:
YEDİGÜN İdarhanesi

Sene 25 — No: 8643 — Fıatı her yerde 5 kuruş

PERŞEMBE 12 Teşrinisani 1942

Sahibi: Necmeddin Sadak — Negriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam Matbaası

Hükûmetin aldığı tedbirler memlekete iyilik, genişlik getirecektir. Muvaffakiyetin yarısı vatandaşların iyi niyetine bağlıdır.

Her memlekette dünya har-
binden doğma darlık, pahalılık,
yoksulluk yanında, bunları azal-
tan veya çoğaltan hususî sebepler
de vardır.

Bunları yok ederek insanları
harbiden önceki rahatlığa ve bol-
luğa kavuşturacak bir tılsım hiç
bir yerde bulunmuş değildir. İktisat
bilgilerinin öğrettiği her
yerde her zaman tatbiki müm-
kûn çareler, istihsalî çoğaltmak,
istihlâkî kısmak, elde bulunanı
vatandaşların parasına göre de-
ğil, adalete göre dağıtmak ve ni-
hayet bu gibi buhranların yarattığı
ahlâksızlıkları önlemek gibi tedbirlerdir.

Bunlar iyi kötü, az yahut eksik tatbik edilir, millî
müdafaa harcı vatandaşlara büyük
sıkıntılar yükletir, suçlar karşısında
normal adalet makamına bağlı
kalındığı gibi tedhiş usullerine de baş
vurulabilir. Fakat her hükûmetin bu
sahada aldığı ve alacağı tedbirler
hep nisbidir. Memleketin terbiyesine
ve teşkilât derecesine, halkın seviyesine,
maddî ve manevî takatına göre değişir.

Birdenbire yüzde yüz iyilik getiren
ve bu iyiliğe karşılık halktan fedakârlık
istemiyen tedbirlere hiç bir yerde
rastlanmıyor. Bu demektir ki tedbirler
ve bunların tesirleri tedricidir, tecrübe
bu işlerde en büyük derstir. Buna
rağmen eski zamanları bulmak,
eski hale yaklaşmak imkânsızdır.
Bundan başka her tedbir yeni
sıkıntılar, yeni fedakârlıklar davet eder.
Hükûmetten tedbir isterken eski
rahatlığın, her zamanki hürriyet ve
genişliğin bozulmamasını bekleyenler
aldanıyorlar. Hastahktan şifa bekleyenler
bazan çok acı ilaçlara, hattâ bazan da
çok acı acı ameliyatlara katlanmaktadırlar.

Başvekil Saracoğlu Şükrü, dünkü
beyanatında bütün bu noktaları
açıkça anlattı, uzun nutkunun en ayrıntı
vasfı hiç şüphe yok ki büyük samimiyet-
tir.

Saracoğlu, halkçı bir hükûmetin
tam halktan gelme reisî sıfatıyla,
Millet Meclisine ve o müna-
sebetle memleket efkârına her şeyi
olduğu gibi bir derdi gizlemeden
söyledi. Sıkıntıları ve darlıkları
küçümsemekten çekindiği kadar
eksiklikleri ve yanlışları gizlemeğe
de tenezzül etmedi. Olacak şeylerle
yapılamayacak işleri birbirinden
ayırды. Dün aksayını bugün elden
gelen bir topluluk halinde Meclise
bildirdi. Bizce, hükûmetin teflik ettiği
tedbirlerin değerinden önce takdire
ve tebriğe layık olan nokta bu
büyük memleket dâvasının teşrihine
hâkim olan derin samimiyet ve
Başvekilin çok doğru tavrıdır.

Hükûmetin uzun çalışmalarından
sonra Meclise getirdiği kararlarda
dikkate çarpan özdeğin, göz boyamak,
yahut hastalığın sadece dış
gösterilerini savuşturmak isteyen
geçici uyuşturmalara değil derdin
köküne varacak tesirli ve sürekli
çarelere dayanmasıdır.

İstihsalî çoğaltmak gibi temelli
tedbirler uzun zaman ister. İstihlâkî
kısmak ve dağıtmak tam adalet
gözetmeğe memleketin sosyal bünyesi
elverişli değildir. Başvurulacak
tesirli çare, pahalılığı azaltacak,
yahut pahalılığın artmasına engel
olacak yolları hemen bularak
adaleti, bunlardan en fazla zarar
gören halka tatbik etmektir.

Bunun içindir ki hükûmet, ilk
iş olarak, az gelirli vatandaşları,
yani kazancını pahalılığa göre
çoğaltamayanları elden geldiği
kadar giydirmeye, doyurmağa karar
vermiştir. Sayısı bir buçuk
milyonu tutan, çoğu şehirlerde
oturan bu muhtarip kitleyi hükûmet,
mustahsilden doğrudan doğruya
alacağı maddelerle yatıştırmaya
çalışırken, dolayısıyla piyasaya
genişlik vermek, alıcını

azaltmak suretile de fiatların
yükselmesine engel oluyor.

Yaranın üstüne büyük bir cesaretle
parmak basan Saracoğlu, fiatların
yükselmesinde yalnız eşya azlığının
değil, aynı zamanda para bolluğunun
da âmîl olduğunu Meclise anlatmaktan
çekinmemiş ve en ehemmiyetli tedbir
olarak bir nevi para azaltımını ileri
sürmüştür. Piyasadan büyük miktarda
para çekmek zarureti karşısında hükûmet,
bir hedef daha gütmüş oluyor.

Buhrandan bol bol istifade ederek
para kazanmış olanları millî müdafaa
fedakârlığına ortak etmek, kazanç
vergisini usulî eksikliklerine ve kaçamak
yollarına sığınarak türlü hilelerle
kazançlarını gizleyen zümreden bu
vesile ile tam vergiyi almak.

Varlık vergisi, bir taraftan milyonlarca
liranın geri çekilmesini suretile
pahallılığın önünü alacak en tesirli
çare olduğu gibi, kazandıkları paraları
bu pahalılığa yardım etmiş olanların
Devlete ödiyecekleri en adaletli borcu
teşkil ediyor.

Necmeddin Sadak
(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

Varlık vergisi kanunu dün kabul edildi

Tüccar, büyük çiftçilerle akar
sahiplerinden alınacak olan ver-
ginin esaslarını neşrediyoruz

Ankara 11 (Telefonla) — Meclisin
bugünkü toplantısında, Başvekil
Şükrü Saracoğlu nutkunu alkışlar
arasında bitirip kürsüden ayrıldıktan
sonra, ilk sözü Müstakil grup reisi
B. Ali Râna Tarhan almış, yeniliyecek
güçlük olmadığını, sabit gelirli
vatandaşlar hakkında hükûmetçe
alınan kararların şükranla karşılandığını
söyledikten sonra demiştir ki:

«Yalnız bu yardımla meselenin
halledileceği kanaatinde değiliz. En
çok ısrap çekenleri tamamilen tesbit
etmek mümkün olsa dahi, dağılacak
maddeler ellerine geçinceye kadar
hayatî ihtiyaçları için, kndilerini
piyasanın ezici tesiri dışında tutmağa
imkân yoktur. İstihlâkî ihtiyaç ile
ayarlanmadıkça ve bununla birlikte
fiat mürakabesi yapılmadıkça günün
mesesi halledilemeyecektir.»

Maliye Vekili B. Fuat Ağralı, Başvekilin
bahsettiği Varlık vergisi kanunu
lâyihasına temas etmiş; gerek bu,
gerek memurlara parasız kumaş ve
kundura, taserhane ve fabrikalardan
alınacak muamele vergisinin aynen
alınması hakkındaki kanun lâyihasının
muvakkat bir encümenle görüşülmesini
teklif etmiştir. Ayrılan muvakkat
encümenin çalışması için, celseye,
öğleden sonra toplanmak üzere
nihayet verilmiştir.

Öğleden sonra Meclis toplanmış,
Varlık vergisi kanununun müzakere-
sinde başlanmıştır. Lâyihaın heyeti
umumiyesi üzerinde söz alan mebuslar,
mütalâalarını söyledikten sonra
maddelere geçilmiş ve lâyiha
müttefikane kabul edilmiştir.

Varlık vergisi

Kabul olunan Varlık vergisi kanununun
esasları şudur:

1 — Servet ve kazanç sahiplerinin
servetleri ve fevkalade kazançları
üzerinden alınmak ve bir defaya mahsus
olmak üzere varlık vergisi adile bir
mükellefiyet tesisi edilmiştir.

2 — Varlık vergisi aşağıda yazılı
zümrelere dahil olan hakiki ve hükmi
şahıslardan alınır:

a) 2395 ve 2728 sayılı kanunlarla ek
ve tadilleri mucibince mükellef bulun-
anlar.

b) Büyük çiftçiler, (Büyük çiftçiler-
den maksat işinin idaresine ve vüs'a-
tine halel getirmeksizin bu mükellefi-
yeti ifa edebileceği bu kanunda ya-

Fındıktan yağ ve küspe

Giresun'da fındık unu
ekmeğe karıştırılıyor

Ankara 11 (A.A.) — Bize ver-
ilen malûmata göre, Ticaret Vekil-
liğinin fındıktan yağ ve küspe çıkartılması
mevzuu üzerindeki tetkikleri sona
erdirmiştir. Giresun fındık ihracatçıları
birliği umumî kâtibi ve fındık tarım sa-
tış kooperatifleri birliği umumî
müdürü bu mevzu etrafında Ti-
caret Vekilliği ile temas etmek
üzere Ankara'ya gelmişlerdir.

Şimdiden fındık unu Giresun'da
yağ alınmaksızın yüzde beş ve on
nispetinde ekmekeklik una karıştırılmakta
bu suretle daha yüksek kalorili ekmekek
temin olunmaktadır. Fındık istihsal
edilen yağın, madenî yağlar ile karıştırılarak
sanayide, yahut tasfiye neticesinde
kokusu alınmış fındık unu fındık
bakımından çok elverişli bir şekilde
yemeklik sade yağ yerine kullanılabil-
eceği anlaşılmıştır.

Bir kilo fındıktan 600 gram yağ
400 gram küspe çıkmaktadır. Fındık
küspesi de ekmekeklik un içinde ve
bilhassa pasta imalinde sarfedilecektir.

Giresun fındık tarım satış kooperatifleri
birliği fındıktan ilk parti yağ ve küspe
istihsal ettirmek üzere teşebbüse geç-
mektedir.

Necmeddin Sadak

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Darlan Fransız kuvvetlerine “Ateş kes!”, emrini verdi

Gl. Eisenhower Fransız donanmasını müt- tefik kuvvetlerine katılmağa davet etti

Londra 12 (A.A.) — Üç günlük ha-
reketten sonra Fransız şimal Afrika-
sında mukavemet nihayet bulmuştur.
Amiral Darlan dün Fransız kuvvet-
lerine şu emri vermiştir: «Amerikan
kuvvetlerine ve müttefiklerine karşı
mücadeleyi kesmelerini teknil deniz,
kara ve hava kuvvetlerine emrediyorum.»
Bu emir, Fas da dahil teknil Fransız
kumandanlarına verilmiştir. Müttefik
kuvvetler Cezayir'in 180 kilometre
şarkında, Bougie limanını işgal etmişlerdir.
Burası sahil ana demir yoluna tall bir hatla bağlıdır.
Cezayir sahasına yapılan muhtelif hava
taarruzlarında Mihver 16 uçak kaybetmiştir.

Londra 11 (A.A.) — Müttefik ve
Fransız kuvvetleri arasında muhase-
mata bugünkü çarşamba günü saat
7 de nihayet verilmiştir.

En büyük kara, deniz ve hava hareketi

Londra 12 (A.A.) — Britanya İstih-
salât nazırı Litlton Nevvork'ta beya-
natta bulunarak Müttefiklerin şimal
Afrika hareketi için 500 den fazla
gemi kullandıklarını, 350 harb gemi-
sinin bunlara refakat ettiğini söyle-
miş, bunun tarihte en büyük kara,
deniz ve hava hareketi olduğunu ilâ-
ve etmiştir. Nazır: İngilizler, İngiliz
ve Amerikan kuvvetlerinin şimal
Afrika sahil ortasında bir noktada
el ele vermelerini sabırsızlıkla bekli-
yorlar.

Sardenya, Sicilya, Tunus arasında

Londra 12 (A.A.) — Bir harb mu-
habiri Sardenya, Sicilya ve Tunus
arasında büyük Mihver hava hare-
kâtı görüldüğünü bildirmiştir.

Fransız donanmasını dâvet

Londra 12 (A.A.) — Şimalî Afrika-

daki Amerikan kuvvetleri kumandanı
Gl. Eisenhower bir mesaj negrederek
Fransız harb ve ticaret gemilerini
Müttefiklere katılmağa davet etmiş-
tir. Bunda deniliyor ki:
«Hitler yurdunuzu istilâ etti, şimdi
donanmanızı almak istiyor. Gemi-
lerinizi vermeyin. Cebelüttrak'a gidin,
Bu mümkün olmazsa gemilerinizi
batırın.»

Mareşal Pétain nerede?

Londra 11 (A.A.) — Zürih'den bil-
dirildiğine göre, mareşal Pétain ile
general Weygand meçhul bir semte
mütteveccihen Vichy'den ayrılmışlar-
dır.

Londra 11 (A.A.) — Vichy
radyosunun bildirdiğine göre, Vichy
kabinesi bugünkü çarşamba günü
saat 16 da mareşal Pétain'in reisli-
ğinde hususî bir toplantıya davet
edilmiştir. Laval saat 13 te Vichy-
ye dönmüş ve derhal mareşal ile gö-
rüşmüştür. Fransız filosu saat 15 te
henüz Toulouse açıklarında bulun-
makta idi.

Vichy 11 (A.A.) — Saat 14.30 da
mareşal Pétain daima Parkotelde bu-
lunuyor ve başlıca iş arkadaşlarıyla
müzakereler yapıyordu. Sabah bir sıra
görüşmelere inhisar etmiş ve bunlar
öğleden sonra da devam etmekte
bulunmuyordu.

Lâval Hitlerle görüşmüş

Vichy 11 (A.A.) — Laval'ın bu ayın
dokuzunda Münih'te Hitler'le görüş-
tüğü bugün bildirilmektedir.

Londra 11 (A.A.) — Söylenildiğine
göre Laval, Almanlarla açıkça bir ittifak
akdetmek istememiştir. Bunun üzeri-
ne bugün fecir vakti Alman kitaları
Fransanın işgal altında bulunmayan
kısmında ilerlemeğe başlamışlardır.

Tunus 12 (A.A.) — Tunus'a
Mihver kuvvetleri çıktığı hakkında

İtalyanlar Korsika'ya asker çıkardılar

Londra 12 (A.A.) — Korsika
adasında Bastia'ya İtalyanlar asker
çıkarmışlardır.

General de Gaulle'ün bir hitabesi

Londra 12 (A.A.) — General
de Gaulle, radyoda bir nutuk söyle-
yerek bütün Fransız zabıtlarını ve
askerlerini silâhlarla, Çarpışan Fran-
sa kuvvetlerine katılmağa davet et-
miştir.

İtalyanlar Nis'e girdiler

Londra 11 (A.A.) — Vichy ra-
dyosu, İtalyan kitalarının saat 15 te
Nis'e girdiklerini bildirmektedir.

Alman sözcüsü ne diyor?

Berlin 12 (N.P.D.) — Bugünkü
Alman basın konferansında, işgal al-
tında olunan Fransız topraklarının
Alman askeri geçirilmesi ve Korsikanın
işgali dolayısıyla hasıl olacak aksilâmeler
bahis mevzuu edilmiştir. Alman matbuat
sözcüsü bu hususta demiştir ki:

«Mareşal Pétain tarafından çekil-
en protesto sadece bir formalite
mesesi ve sırf hukukî bakımdan kıymeti
olan bir tedbir olup Fransa hükûmetinin
bu husustaki asıl kanaati ve Fransız
halkının esas durumu hakkında bu
protestodan hiçbir mâna çıkarılamaz.
Zira Fransa hükûmeti aynı zamanda,
Alman askerlerinin Fransız topraklarından
geçmesine karşı konulmaması, sükûnetle
ve ağırbaşlılıkla hareket edilmesi
hakkında, Fransız halkına talimat
vermiştir.»

Mihver Mısır'da 59 bin kişi kaybetti

B. Churchill dün Avam Kamara- sında mühim bir nutuk söyledi

Londra 11 (A.A.) — B. Church-
ill, bugün Avam kamarasında bir
nutuk söylemiştir. Nutkunda Mısır-
daki son muharebelerden ve kaza-
nılan muvaffakiyetten bahsettikten
sonra demiştir ki: «Rusya kendisini
müdafaa etmekle bize emsalsiz bir
hizmette bulunmuş ve Almanyanın
gegen umumî harb zarfında kaybet-
tiğinden fazla milyonlarca askeri
harb dışı etmiştir. İkinci cephe için
birçok hazırlıklar yapılmadan teşeb-
büse geçmemiz ihtiyatsız bir hare-
ket olurdu. «Ruslara niçin boş ümit-
ler verdimiz, niçin 1942 de Avrupa-
da ikinci bir cephe açılacağı hakkın-
da tebliğ neşrettiniz?» diye sorulur-
sa şunu derim ki, hattâ aynı zaman-
da kendi milletimizi de yanlış dü-
şünceye sevkeden düşman aldatma-
mağ tamamen doğru ve haklı bulu-
yorum.»

İngiliz Başvekil bundan sonra
Stalin'den bahsile bu zatın basiretini
övmüştür. Mütteakiben Mısır harbin-
de Mihverin 34 bin Alman, 25 bin
İtalyan olarak ölü ve esir suretile 59
bin kişi, 500 tank, 1000 top kaybet-
tiklerini, İngiliz kaybının 13,600
olduğunu söylemiştir.

B. Churchill, İtalyanın ihtiyatsızca
harbe girmesile düştüğü vaziyetten
bahsetmiş, sonra Mihverin bütün
Fransız topraklarını işgal etmeğe
başladığından bahsile demiştir ki:
«Fransa mütareke şartlarına hak-
kile riayet ediyordu. Şimdi Fransız
adını taşıyan bütün Fransızların bir-
lik olması zamanı gelmiştir. Meclis,
önümüzdeki birkaç gün içinde mü-

Yeni millî mücadelemiz!...

SÖZÜN GELİŞİ

Boya ve Propaganda

Yirminci yüz yılın bir bakıma «boya yüz yılı» olduğunu bir çıkup pek âlâ iddia edebilir. Kadın yüzünden erkek ayakta bismine, evden gemiye, tırnaktan saça kadar her şeyin boyalı olduğu böyle bir devre «boya devri» demekle hata, varsa bile, pek azdır. Medeniyet boya çeşitleri çoğaldığı nispetle ilerledi.

Gerçeğe boya ve boyacılık insan kadar eskidir. Pek eski zaman insanları boyaya muhtaç olduklarını hissetmişler ve onu bulmakta da gecikmemişlerdir. Fakat 19 uncu yüz yıla gelinceye kadar mevcut boya çeşitleri tabii boyalardan ibaretti. İnsanlar suni boya yapamıyacağına enikonu inanmışlardı. Vaktiki bir İngiliz akıllısı on dokuzuncu yüz yılın yarısından sonra suni bir boya elde etti, o tarihten itibaren yeni medeniyet devri başlamış oldu. Piyasalara binlerce çeşit boya döküldü ve yer yüzünde boya değmemiş hiç bir şey kalmadı. İnsanlar gök yüzünü de boyadıkları gün bu medeniyet tamam olacak ve yeni bir medeniyet devri başlayacaktır.

Zamanımızda her şey boya ile durur ve mevcudiyetini boya ile devam ettirebilir. Yüz senedenberi insan elinden çıkan her şeyin boyalı olduğunu düşünmek iddianın ispatı için kâfi. Bugün medeni insanların en hoşlandıkları bir sanat gibi görünen harp sanatı bile hakikatte bir boya sanatından ibarettir. Çünkü bugünkü harp faaliyetinin baş yardımcısı olan kimya ilminin eski devirlerdeki adı «Boyacılık» idi.

Milletler boyasız edemezler. Hatırlardır ki geçen umumî harbe en büyük boya memleketi olan Almanya abloka edilince Avrupalılar boyasız kalmışlar ve çok müşkül bir duruma düşmüşlerdi. Sonra boyacılığı her millet öğrendi ve medeniyet çarşısında boyacılıktaki meharretine uygun mevki almakta gecikmedi. Bugün birbirile boy ölçüşen büyük devletler boyacılıkta da büyük mevki sahibidirler.

Fakat ne yazık ki şimdiye kadar on binden fazla boya çeşidi bulunması insanlığın boya ihtiyacını karşılamamış, tabii, suni boyalardan başka mânevî boyalara da lüzum hâsıl olmuştur. Bunun mânevî boyaların en mühimmi, şimdiden binlerce çeşidi olan «propaganda»dır ki bu da aslında «göz boyacılığı»ndan başka bir şey değildir.

Memleket içinde bulunan veya dışarıdan gelen her cins tabii ve suni boyalardan istifade edebilir, evinizi, elbisinizi, boyatabilirsiniz; fakat dışardan her vasıta ile memleketimize sokulmaya çalışan «propaganda» isimli mânevî boyadan sakınınız aziz okuyucularım.

Şevket Rado

Varlık vergisi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

4 — 1837 sayılı bina vergisi kanununun 3 üncü ve 1833 sayılı sanayi vergisi kanununun 3 üncü maddesinde sayılı bina ve arsa sahipleri 2 nci maddenin (c) fıkrasındaki mükellefiyetten muaf tutulurlar.

5 — Vergi hakikî ve hükmi şahısların namlarına tarh olunur ve eshamlı, eshamsız şirketlerde hisseye bakılmaksızın şirketlerin menkul ve gayrimenkul varlığını tamamı üzerinden alınır.

Verginin miktarını gösteren 6 ncı madde şöyledir:

«7 nci maddede yazılı komisyonlar, 3 üncü maddede yazılı mükellefleri, mükellefiyet dereceleri her mükellef namına 1941 yılında ve ticaretin terk devri ve tasfiye etmiş olanlar için terk devri veya tasfiye tekdümü eden son yılda tarh edilmiş veya tahakkuk ettirilmiş vergi miktarlarını; çiftliklerde mükellefin zirai vaziyetinin ve gayrimenkul sahiplerinde irad ve vergi miktarlarını; gözden geçirilerek beraber bunlarla mukayyed olmaksızın edinecekleri kanaate göre takdir ve tesbit ederler.

Ancak 2395 sayılı kanunun 11 inci maddesindeki hüküm dairesinde kazanç beyannamelerine bilanço rapetmek mecburiyetinde bulunan anonim, komandit, limited ve sermayesi üzerinden kazanç dağıtan kooperatif şirketlerinin vergileri 1941 takvim yılına veya ticari yılına ve ticarethanelerini terk devri ve tasfiye etmiş olanlar da terk devri ve tasfiye tekdümü eden son seneye ait safi kazancının yüzde 50 şinden aşağı ve anonim şirketlerde yüzde 70 inden yukarı olamaz, 3 üncü maddenin (B) fıkrasında yazılı çiftliklerin mükellefiyeti de varlıklarının yüzde 5 ini geçemez.»

Lâihinin yedinci maddesi vergi-

nin ne şekilde tarh edileceğini göstermektedir. Mükellefler tâlik tarhtan itibaren 15 gün içinde mal sandığına vergileşini yatırmaya mecburdurlar. 15 günlük müddetin geçmesi beklenmeden mahallin en büyük malîye memuru lüzum gördüğü mükelleflerin menkul ve gayrimenkullerine alacakları üzerine ihtiyatî haciz koydurabilecektir. 15 günlük müddetin içinde yatırılmayan vergiler tahsil emval kanununa tevfiğin tahsiline tevessül edilmekle beraber müddetin dolmasından itibaren birinci hafta için yüzde 1, ikinci hafta için yüzde 2 zam yapılacaktır. Bir ay zarfında borçlarını ödemeyenler borçlarını tamamen ödeyinceye kadar memleketin her hangi bir yerinde bedeli kabiliyetine göre askerî mahiyetli halz olmaları umumî hizmetlerde veya belediye hizmetlerinde çalıştırılabilirler. Çalıştırılanlar verilecek ücretin yarısı da ayrıca borçlarına mahsup edilecektir. Çalıştırma mecburiyetinin tetkik tarzı hakkında bir taltimatname hazırlanmıştır.

Ziraat Vekili Ankara'ya döndü

Ankara 11 — Konya, Niğde, Aksaray ve Kırşehir havallisinde ekim vaziyetini tetkik eden Ziraat Vekili B. Şevket Hatiboğlu Ankara'ya dönmüştür.

Dün bir yer sarsıntısı oldu

İstanbul 11 (A.A.) — Dün yaz saatle 14 ü 54 dakika 51 saniye geçe merkez üstü İstanbul'dan on bin kilometre mesafede tahmin edilen şiddetli bir yer depremi kaydedilmişti.

Mahkemelerde:

Hariçten gazel okumanın zararı!

— Hâkim bey! Hariçten gazel okumak yasaktır, sözlü meğer ne doğru imiş!.. Ben de bu ata sözüne uygun hareket etseydim, şimdiki karışınızda bulunmazdım. Beni alâkadar etmiyen lâkırdıya karışmanın cezasını çekiyorum.

Rifatla Faik hem birbirlerinden dâvacı, hem suçlu. Sultanahmet sulh ceza mahkemesinde duruşmaya çıktılar. Hariçten gazel okuduğu için bu derde düştüğünü söyleyen Rifat şöyle devam ediyor:

— Gece Beyoğlunun arka sokaklarından birinden geçiyordum. Duvar dibine bir adam su döküyordu. O sırada yuyandan pengere açıldı, bir adam başını uzatıp: «Duvarı niçin kirletiyorsun? Aynp değil mi? Su dökücek başka yer bulamadın mı?» diye söylemeye başladı. O sırada benim ayağıma da bir süprütü yığıntı takıldı. Fena halde sirlendim: «Yahu! Sizin sokacağınız zaten pislik içinde. Bir adamın su dökmesini kirlenecek değil ya» diye penceredeki adama cevap verdim. Bu esnada duvara su dökten adam işini bitirdi, savuşp gitti. Ben de yoluma devam ediyordum. Fakat bir kaç adım sonra arkamdan ayak sesleri payda oldu. İsmimin Faik ve duvarı kirleten evin sahibi olduğumu sonradan öğrendiğim şu zat beni yakaladı: «Hem duvarını kirletiyorsun, hem de bana kafa tutuyorsun. Şöyle mi? Haydi bakalım, karakola gideceğiz» diye sürüklemeye başladı. Yahu! Senin duvarını kirleten ben değilim. O işi başkası yaptı ve ben sana cevap verirken savuşp gitti, dedimese de dinlemedim. «İlla, duvarını kirleten sensin, Karakola teslim edeceğin, ceza yazdıracağım» diye asıldı yakama.

Bay hâkim! Böyle nâhak yere suçlu olarak karakola gitmeğe siz olmanız razı olur musunuz? Ben de, gitmiyeleğim diye dayattım. Bu defa bay Faik bana küfür etmeye başladı. Ağzına geleni söyledi. Yapmadığı hakaret kalmadı. Ben, üstüme elzem olmayan lâkırdıya karışıp başımı derde soktum için, iş daha büyümesin diye kendisine cevap vermedim. Çekilip gitmek istedim. Lâkin bay Faik'in elinden yakamı kurtarmak kabil olmuyordu ki... Ben kurtulmağa zorladıkça o aslıyoktu. Nerede ise elbiseim parça parça olacak, şu sırada bir de masrafı gireceğim. «A kardeşim! Bırak yakamı. Git de duvarını kirleten adamı bul» dedim. Bu defa da: «Vay, bana hakaret ediyorsun. Dâvacıyım senden. Bekçi yok mu burada?» diye avaz avaz haykırmağa başladı. Bekçiler, polisler geldiler, ikimizi de alıp karakola götürdüler. Baktım ki iş nasıl olsa mahkemeye intikal edecek, ben de kendisinden dâvacı oldum. Hâlâ da davamda ısrar ediyorum. Sebepsiz yere hakaret etti bana.

Faik da diyor ki: — Efendim, bu adam gece evimin duvarını kirletiyordu. Pencereden kendisine seslendim, ihtar ettim. Yaptığı kabahat az gelmiş gibi üstelik bana küfür de etti. Hemen sokaka çıkıp kendisini yakaladım. Orada da ağzına geleni söyledi. Ben ona hakaret etmedim, sadece ihtar bulundum. Bana hakaret ettiği için dâvacıyım.

Hâkim ikisini de dinledikten sonra: — Ehemmiyetsiz birşey için birbirinize sövmüşsünüz. Üstelik bir de ceza estiyorsunuz. Yazık değil mi? Barışsanız da, dâvalarınızdan vazgeçerseniz daha iyi olmaz mı?

Diye sulh teklifinde bulundu. Ri-

fat genesini kaşıyarak bir müddet düğündükten sonra:

— Bay hâkim, dedi. Ben zaten işin bu kadar uzamasını da istemiyordum. Demin de söyledim gibi, beni alâkadar etmiyen lâfa karışmak yüzünden başıma bu iş geldi. Bay Faik duvarı benim kirlettiğimi sanarak bu işi yaptı. Kendisini affediyorum. Davamdan vazgeçtim. Dedi. Faik de:

— Bu zati tanınam. Şimdiye kadar aramızda geçmiş bir hâdise de yoktur. Kendisi inkâr ediyor amma, bana hakaret ettiğiyen lâfa karışmak vaktim yok.

Diye dâvasından vazgeçtiğini bildirdi. Şahsi hak dâvası olduğu için, iki tarafın vazgeçmesi üzerine mahkeme, dâvanın sukutuna karar verdi. Kavgalı olarak mahkemeye gelen Faikle Rifat tatlı konuşarak adliyeden çıktılar.

Hükümetin aldığı tedbirler memleketi iyilik, genişlik getirecektir. Muvaffakiyetin yarısı vatandaşların iyi niyetine bağlıdır

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bu bir defalık vergi, mali ve iktisadi bir tedbirdir. Fakat aynı zamanda, halkı ve devletçi Türkiye Cumhuriyet rejiminin, memleketi iktisadi muvazaneyi kendi lehlerine bozmak gayretinde her türlü haklara, hudutsuz hürriyetlere malik olduklarını sanan bir zümreye karşı ilk ihtar. Fevkalâde zamanların icabettirdiği bu fevkalâde tedbir, memleketi yapacağı derin iktisadi tesirlerden başka, bu mesut zamanda vurgunculuk ve bol kazançtan başka bir yolumu tanımayan bir çok kimselere zaman zaman vatan borcunu ödemeği de öğretecektir.

Hükümetin pahalılığı önlemek, fiatları tutmak için alacağı tedbirler bunlardan ibaret de değildir. Millî Şef'in gösterdiği hedefe varmağa başlıca vazife bilen hükümet, zamana ve ihtiyaca göre her tedbiri almakta durumsamıyacaktır. Her halde anlaşılması lâzımgelen şudur ki Cumhuriyetimizin nutkundan sonra Meclis ve hükümet memleketi ne fikir anarşisine, ne vurgunculuğa müsaade etmek, ne de bu tehlikeli günlerde millî müdafaa siyasetimizi zayıf düşürmek gayretinde bulunacaklara müsamaha etmek niyetinde değildirler.

Harb, kendini müdafaa zorunda kalan milletlere çok ağır kan fedakarlığı yükletiyor. Harb dışındaki kalmak bahtiyarlığının hiç belsiz satın alınacağını sanmak en büyük yanlışlıktır.

Memleketi bir dehşet ve tedip politikasına henüz yanaşmak istemeyen Sarıoğlu Şükrî hükümetine yardım etmek, aldığı ve alacağı tedbirlerin tatbikini kolaylaştırmak, etrafımızda dünyanı katlandığı can ve can vergisinden daha zor olmasa gerektir.

Hükümet, aldığı kararlarında memleketi iyilik, genişlik getireceğine inanıyor ve güveniyor. Meclis kendisiyle birliktir. Başarının yarından fazlası çiğ, memur, tüccar, halk, köylü bütün vatandaşların, iyi niyetine bağlıdır. Necmeddin Sadak

HARB DURUMU

Mihver bütün Fransa'yı işgal ediyor

Kazablanka müttfiklere tesli moldu — Almanlar Tunus'da bazı mıntakalara havadan asker çıkardılar

Fransada:

Günün en mühim hâdisesi B. Hitler'in işgal altında bulun-

yan Fransız topraklarının işgal edilmesine için Alman kuvvetlerine emir vermiş olmasıdır. Fransadaki Alman kuvvetleri kumandanı mareşal Rundsted bu enü dün sabah mareşal Petain'e bildirmiştir. Mareşal Petain su cevabı vermiştir: «Mütareke şartlarına tamamen aykırı olan bu hareketi protesto ederim.» Vichy radyosu bu protestoyu muhtelif fasıllarla negretmiştir. Fakat Fransızların işgal hareketine muhalefetlerine dair haber yoktur.

Almanya, müttfiklerin Korsika adasını ve Cenub Fransayı işgal etmeğe kalkışacaklarından, bu harekete lüzum gördüğünü bildirmiş ve Petain ile hükümetin Versay'a dönmelerini istemiştir.

Son haberlere göre Alman kuvvetleri Lyon ve Limoges'dan geçmişler, Vichy önlerine gelmişlerdir. Bir muhalefet görmediklerinden motörize kütalarını süratle Akdeniz kıyılarına varmaları beklenebilir. Diğer taraftan İtalyanlar da Fransız topraklarına girmişlerdir.

Dün Amerika ve İngiltere hükümetleri namına radyo ile bir mesaj negredilmiş bundan bütün Fransız gemilerinin acele Cezayir limanına veya bu limanın garbindaki Cezayir sahillerinde bulunan limanlara, yahut Cebelütürk'ü hareket etmeleri, hareket edemeyecek halde olan gemilerin batırılması bildirilmiştir. Mesajda bu gemilerin Mihverin eline geçmemesinin çok büyük ehemmiyeti olduğu kaydedilmiştir. Harbeden Fransa namına

yapılan tebliğde de Fransadaki Fransızların sakin kalmaları, millî ayaklanma gününün henüz gelmediği bildirilmiştir.

Şimali Afrıkada:

Cezayir'in bütün kıyıları işgal edilmiştir, Fas'ın Atlantik sahilindeki başlıca limanları müttfiklerin elindedir. Kazablanka da dün teslim olmuştur. Müttfikler işgal ettikleri sahillere asker çıkarmağa devam ediyorlar. Cezayire çok miktarda asker geliyor.

Diğer taraftan Almanlar asker taşıyan tayaralarla Tunus'a asker nakletmişler ve muhtelif noktaları işgal etmişlerdir. Berlin radyosu Amerikan kuvvetlerinin Tunus topraklarına girdiklerini haber vermektedir.

Mısırın Garp cölünde İngilizler Sidi Barrani'yi zaptetmişlerdir. Şimdi Bugbug'da muharebeler oluyor. Sollum'daki Mihver kamyonları bombardıman edilmiştir. Esirlerin toplanmasına devam ediliyor.

Doğu cephesinde:

Stalingrad'da, Tuapse'nin şimalinde, Nalçık'ın cenubunda çarpışmalar olmuştur. Tuapse'nin şimalinde Almanlar Rus hatlarında bir gedik açmışlardır. Moskova gediğin kapatıldığını bildirmektedir.

Rusya'da kış başlamış, Moskova'ya ilk kar yağmıştır. Küçük göller de donmuştur. Berlin radyosu Rusların cephenin şimal kısmında taarruz etmeleri ihtimalinden bahsetmiş, burada mühim kuvvetler toplandığını bildirmiştir. Moskova radyosu da Leningrad mıntakasındaki faaliyetin arttığını bildirmektedir.

Vurgunculuk

Bazı toptancı tacirler mahkemeye veriliyorlar

Belediye Teftiş heyetinin yaptığı takibat neticesinde zeytinyağı fiatlarını alabildiğince yükselttiği anlaşılan 7 toptancı tüccar Millî Korunma mahkemesine verilmiştir.

Haber aldığımız göre, gıda maddeleri etrafında daha bazı toptancı tüccar hakkında da takibat yapılmıştır. Bunların evrakı tamamlanmıştır. Vali ve Belediye reisi Dr. Lütfi Kırdar, bugün Teftiş heyetinin rapor ve fezlekelerini tetkik ettikten sonra bu yeni tacirler mahkemeye verileceklerdir.

Bergamada sel

İzmir 12 (Telefonla) — Bergamada şiddetli yağmurlar yüzünden, Kesre köyünü sel basmıştır. Köy muhtarı Ali Can'ın altı yaşındaki kızı Hatice kırdı zeytin toplarken birdenbire basan sudan kendini kurtarmamış ve boğulmuştur.

ku da çökmüştü.

Bir an karar verdi: Dinliyecektili Elinin bir hareketle Ambere: «Git!» emrini verdi.

Rızanın sevgilisi, bu işareti gördü. İlk partiyi kazanmıştı. Artık içini dökebilirdi. Zaptına bir türlü muktedir olamadığı yaşlar yanaklarından süzülüyor; parmakları dizlerinde kenetleniyordu.

— Paşafendimiz! — diye bağırdı. — Günahlarımızın hiç olmazsa bir kısmını affettirmek için sizin namusunuza sürülen lekeyi temizlemeğe mecburum...

İhtiyar, boğulurcasına: — Namusum mu?... Ne lekesi?... Alçak!... Çabuk ızah et... Yoksa guracıkta seni geberitirim...

— Siz, kızınız Bedriye hanımı harrem dairesinde hasta yatar zannederken, p. Galata sokaklarında, balozlarda türlü türlü erkeklerle doluyor... Hatta öldüğünü zannetmiş torununuz Cahide hanım da damadınız Orhan Sami beyin kızı değildir... Onu Bedriye hanım, Fethi reis isimli bir külhanbeyinden kazandı.

(Arkası var)

Ekmek kartları

Vilâyetten tebliğ olunmuştur: 1 — Belediye İktisat işleri müdür-lüğünden aldıkları ekmek kartlarını mahsubunu yapmayan kaza ve müesseseler 14/11/942 akşamına kadar bu mahsuplarını yapacaklardır.

2 — Talimatnamenin sarahatına göre memur sınıfına girmemesi icabeden amele ve işçi sınıfına mensup olanların bazı müesseselerce memur sınıfına dahil edildikleri görülmüştür.

Talimatnameye göre amele ve işçi sınıfına dahil olanlar girmeyeceklerdir.

3 — Bilumum kaza ve müesseselere; mahsuplarını yaptırırken tevdi edecekleri beyanname adedince (Maaslı ve ticareti memur ve müstahdemlere mahsus) karne verilecektir.

Bu karneler azami 15/11/942 akşamına kadar okunaklı, silintisiz ve güzel el yazısıyla yazılmalı ve aile reisinin fotoğrafı yapılmış olduğu halde (beslemeğe mecbur olduğu kimseler) yazılı kısmının altına muhteviyatı Daire müdürleri tarafından kendi mesuliyetleri tahtında tasdik edilmiş ve mühürlenmiş olarak gene Belediye İktisat müdürlüğüne tevdi edilmiş olacak.

4 — Belediye İktisat işleri müdürlüğünden, müesseselerdeki işçilere verilmek üzere avans olarak halk sınıfından ağır işçi ekmek kartı almış olanlar da avanslarını evvelce olduğu şekilde 15/11/942 akşamına kadar mahsuplarını yapmış olacaklardır.

Ege mıntakasının bu seneki tütün rekoltesi

İzmir 12 (Telefonla) — Ege mıntakasının bu seneki tütün rekoltesi 34 bin ton tahmin edilmektedir. Ticaret Vekâleti Tütün şubesi sefi bölgede tektiklerde bulunmaktadı. Vekâlet, satış hazırlıklarına ve bu yılki mahsule çok ehemmiyet vermektedir. Fiatlar yakında tesbit edilecektir. Piyasanın ilkkânun ayı içinde açılacağı söylenmektedir.

Takvim

Zilkade 3 — Kasım 5
S. İm. Gü. Ög. İkl. AK. Yat.
E. 12,08 1,50 7,04 9,43 12,00 1,34
Va. 6,03 7,44 12,58 15,37 17,54 19,28

BİLLÜRŞİŞE

AŞK VE MACERA ROMANI

Tefrika No. 122

Yazan: (Vâ - Nû)

Müftü bunahıyordu. İhtimal bu takasimde kendine bile bir hisse çıksa surf böyle bir cehen-nemi acaktan kurtulmak için fırlayıp gidecekti. Onun için mazeret buldu:

— Kerimem cariyeniz küçük hanımefendinin rahatsızlığını duyarak arzı ubudiyete gelmek istemişti, harremdedir. Onu alıp akşam ezanından evvel Vaniköyündeki fakirhaneye isal etmek lâzım. Malûmu ih-sanınız biz eski usul üzere devam ediyoruz; Bir kız, babasıla dahi olsa, akşam karanlığından evvel evine girmeli.

Bu sözleri paşanın ağzından bir çok sefer işittii için itiraz kabul etmez bir kurtuluş çaresi olarak ileri sürmüştü.

Paşa, hastalığına rağmen, sesini bir selâtin camisi vâzisi gürlüğüyle

yükseltti: — Tabii... Tabii... Hatta bana kalırsa bir kız yalnız evlendiği gün, bir de öldüğü gün evinin kapısından çıkmalıdır.

Müftü ofendi davrandı; bir iki to-mennah ile fırladı, dışarının serin havasında derin derin nefes alarak feraha kavuştu.

Paşa yalnız kalınca bir el işareti yaptı. Amber, bunun ne demek olduğunu anlayıp hemen seğirtti; ber-jâx koltuğun önünde duran kuştuylı yastığını paşanın başına göre dü-zeltti. Sonra:

— Efendimiz! Müsaade buyurur-sanız, sütnenin kızı Atiye hanım zati devletinizde bazı mühim maru-zatta bulunacakmış. Mabeyin kapısı önünde bekliyor, Huzurunuzda çıkara-lım mı?

Zeynelâbidin paşa evvelâ kaşla-

rını çatı:

— Ne münasebet? — dedi. — Bir söyleyeceği varsa başkalfaya bildirsin; yahut kâhya efendiyi müra-caat etsin.

Fakat sonra merak etti. Zira bu Atiye, biricik sevgili kızı Bedriyenin en has nedimesiydi.

— Gelsin bakalım neymiş? — dedi.

Bu müsaade üzerine, Amber, ge-ne bir an dışarıya çıktı ve Atiye ile birlikte döndü. Genç kadın içeri girerken heyecandan titriyor, boğazı kuruyordu. Bir gece süren yorgun-luk ve ıstıraptan sonra sızıldımış, âdeta zayıflamıştı. Bu hal paşanın bile dikkatini celbetti:

— Ne olmuş sana böyle, kız... Hasta mıydın? — diye sordu.

Atiye, soğukkanlılığını muhafaza ederek hicıra hicıra yere, paşanın dizleri dibine çöktü.

— Ne var?... Çabuk söyle... Kızıma mı bir hal oldu?

— Ah, paşa hazretleri... Velinimetim efendimiz... Kızınıza zan-nıttığınız tarzda bir hal olmadı ama... — Ee?... — Başka bir hal oldu...

AKŞAMDAN AKŞAMA

Et'tekrarü hasen

Bazı müzmin dertlerimiz var ki, onları tedavi için ne olduklarını tekrarlamak, tekrarlamak lazım...

Hattâ yüz sekseninci, yüz seksen birinci, yüz seksen ikinci defa olar...

— 1 —

Resmî metinlerde bile «Mösyö Roosevelt», «Mösyö Stalin» deniyor.

Niçin «Mösyö»?

Ne bu zatlar Fransız, ne biz. Doğrudan doğruya «Bay Roosevelt», «Bay Stalin» demelidir. Zaten «Bay ve Bayan» tabirlerinin «Bey ve Hanım» yerine kabulündeki sebeplerden biri de buydu.

Yahut ta «Mister Roosevelt», «Her Hitler», «Monsieur Laval»... Ancak bir Fransızın adı geçerken monsieur denebilir!

Bir Almanla bir Türk arasında Fransızca kelimenin mütevassıtlığına ne lüzum var.

— 2 —

Spikerimiz Anglo Sakson w'larını Londrada telâffuz şekline pek itina ediyorlar.

Halbuki Türkçe bir ibareden ancak Türk harfleri aksetmelidir.

Nasıl Mısırlı «Mehmet Ali paşa» ya «Muhammed» 'Ali bîşâ» demişlerse, Washington'un adını da bizim «V» ile okumalıyız.

Aksini yapmak, alafraza saz çalarken, şarkî bir nağmeye gelince çalgıyı durdurmağa, kemanları alaturka akort etmeğe, o perde sonra yine eski minval üzere devam etmeğe benziyor.

— 3 —

Penceremin önünde bir gürlütlü, bir gürlütlü.

Eğilip bakıyorum. Otuz kişi biri birine girmiş. Rugbi oyununda olduysa «mele» olmuş. Birbirlerini itiyorlar... Bağırışmalar, küfürler...

Neymiş, ne olmuş?

Meğer seker dağıtılmış. Halbuki çekimeğe, bağışmağa, itimeğe lüzum yoktur. Birinci gelen birinci, ikinci gelen ikinci, yüz yetmiş dokuzuncu gelen yüz yetmiş dokuzuncu gelir...

(Vâ-Nâ)

Günlük Borsa

11/11/1942 fiyatları	
Londra üzerine 1 sterlin	5.22
Newyork üzerine 100 dolar	130.50
Cenevre üzerine 100 frank	29.98
Stockholm üzerine 100 pezeta	12.89
Madrid üzerine 100 krun	31.135

ESHAM VE TAHVİLÂT

% 7 1/2 933 Türk borcu trans I	21.05
% 7 Birinci tertip Milli Müdafaa İstikrazı	19.-
% 5 Birinci tertip Milli Müdafaa İstikrazı	19.-
Anadolu Demiryolu Mümesil	45.10
Aslan Çimento	8.-

RADYO

Bugünkü program
12.30 Program, 12.33 Müzik (Pl.), 12.45 Ajans haberleri, 13.00 Ajans okuyucularımızdan fasıl şarkıları, 13.03 Saz eserleri, 13.20 Karışık şarkılar, 13.25 Ziraat saati, 13.15 Müzik (Pal.), 13.30 Ajans haberleri, 13.55 Eski kanto ve türküler, 20.15 Radyo Gazetesi, 20.45 Halk türkülleri, 21. Evlin saati, 21.15 Müzik sohbetleri, 21.45 Senfoni orkestrası, 22.30 Ajans haberleri ve borsalar.

Teşekkür

SELÂMÎ'nin vakitsiz ölümü cümlemizi en derin yasa bürdü. Bu çok hazin vesile ile, sonsuz kederimizle her suretle paylaşılan, muhteşif şekillerle ihtiyar zahmet evliyen sayın herkese, İshar buyurdıkları samimi alâkadan dolayı, ne kadar teşekkür etmeye hakkımızdır. Bununla beraber, vazifinin ifası için muhterem gazetecilerimiz lütfen tavassutunu diliyoruz. Merhum Selâmî Salih Çene ellesi namına, refikası: Meharet S. Çene

Mevlûd

Eşim Nâzım Özçetintaşın vefatının kırkuncu gününe tesadüf eden 13/11/1942 cuma günü öğle namazını müteakip Erenköy Zihniye camisinde okunacak mevlûdu şerife dostlarımızla arzu edenlerin teğfirlerini rica ederim. Köprüden saat 12.30 da vapur kalkacaktır. Eşi: Behice Özçetintaş

ÂZADE TARCAN

Kış jimnastiklerine başlamıştır. Adres: Nisantaşı İhlamur yolu No. 6 Tel. 81430

ŞEHİR HABERLERİ

Yeni verem dispanserini

Dün temel atma resmi yapıldı

Verem mücadele cemiyetinin Fatih'te Filyokunda inşasına karar verdiği verem dispanserinin temel atma töreni dün Vali ve Belediye reisi Dr. Lütfi Kırdar, Verem mücadelesi cemiyeti reisi profesör Dr. Tevfik Sağlam, Merkez kumandanı general İhsan, Fatih kaymakamı Rebi, Şhiye müdürü Şuayp, Umumi meclis üyesinden Mustafa Aşkın'ın ve civar halkının iştirakile yapılmıştır.

Profesör Tevfik Sağlam bir nutuk söyleyerek demiştir ki:

«İstanbulun en mütevazı yerinde böyle bir dispanser inşasına lüzum görüldü. Bu itibarla Fatih'te Demirhan mahallesinde inşası tasavvur edilen ve 265 metre terbiinde olan bu bina üç ayda ikmal edilecektir. Her türlü vesaiti havi olacak dispanser, bu civar halkının ihtiyacını karşılayacak bir mahiyette olacaktır. Cemiyetimizin şimdiki kadardan halktan ve hükümetten gördüğü yardımı çok büyük hâz ve gururla telâkki ediyoruz.»

Bundan sonra kurban kesilmiş, vali Dr. Lütfi Kırdar ilk taşı koymuştur.

Eminönü, Beyoğlu, Şişli Halkevi reisi

Eminönü, Beyoğlu, Şişli Halkevi reisi reisi profesör Yavuz Abadan, Üniversitedeki vazifesinden dolayı Halkevindeki vazifesinden ayrılmıştır. Eminönü Halkevi reisi B. Feridun Dirimtekin, Beyoğlu Halkevi reisi Şişli Halkevi reisi Daimi encümen üyesinden B. Halit Yaşaroğlu, Şişli Halkevi reisi de Maçka eczanesi sahibi B. Feyzi Hüseyin intihabedilmişlerdir.

★ Nuri adında bir arabacı yük arabası ile Balat caddesinden geçerken Behiye adında dört yaşında bir kız çocuğuna çarparak ağır yaralamış, çocuk hastaneye kaldırılmışsa da biraz sonra ölmüştür.

Dün asliye sekizinci sulh ceza mahkemesinde Nurinin muhakemesi yapılmıştır. Tedbirsizlik ve dikkatsizlikle Behiye'nin ölümüne sebebiyet verdiği sabit görüldüğünden Nurinin bir sene hapsine karar verilmiştir.

SARAY SİNEMASINA

İLÂHİ KEMAN

Filmini görmeğe koşuyor. Bütün İstanbul bu harikulade filmi bahsediyor.

İnce mevzuu, Fevkalâde rejisi ve nihayet

Mendelssohn, Tschakowsky St. Saens, den

Yascha Heifetz'in

İlahî kemani ile yarattığı nağmeler dinleyicileri gasyediyor. Bu büyük musiki filmi, umumi talep üzerine

BİR HAFTA DAHA GÖSTERİLECEKTİR

18 İkinciteşrin çarşamba akşamı

SARAY SİNEMASINDA

MÜNİR NUREDDİN

Mevsimin ilk konserini veriyor.

ŞEHİR TİYATROLARI

Bu Akşam Saat 20.30 da Dram kısmında

NUH

Yazan: Andre Obey Türkçesi: Mübâccel Yazar Saat 20.30 da komedi kısmında

ASRİLEŞEN BABA

Yazan: Spiro Melas Türkçesi: A. Hacıopolos

Bu akşam saat 16.30 da terbi matine

Gazi bulvarı açılıyor

Açılış resmi ay sonunda yapılacaktır

Fatih ile Şehzade camii arası açılacaktır

Fatih'te Filyokunda verem dispanserinin temel atma merasiminde hazır bulunan Vali ve Belediye reisi Lütfi Kırdar, merasimden sonra Gazi bulvarını gezmiş ve merasimdeki davetlilerle bir muharremimize yeni bulvarı etrafında şu dikkati çekerek izahatı vermiştir:

«Görüyoruz ki bu yol, mozaik parke ile yapılmıştır. Yolun bir kısmı gitmeğe, diğeri de dönmeğe mahsustur. Ayrıca yayalara, bisikletle gidip geleceklere ait kısımları vardır. Bu yol ile Beyoğlu ile İstanbulu kısa surette birleştiriyoruz. Unkapanından Sarıhanabasına kadar 1100 metredir. Sarıhanabasının Marmara sahiline kadarki mesafe de 500 metredir. Bulvarın civarında gördüğümüz şu binalar da bulvardan itibaren 20 metre derinliğinde istimal edilecektir. Yolun Gazi köprüsünden itibaren Sarıhanabasına doğru uzanan istikametini soluna tesadüf eden Şepsefa Hatun camisi ile surları altındaki şu çok zarif mimaride ve güzelliğindeki Gazanfer ağa medresesini de derhal tamir ettireceğiz. Kesifleri yapılmaktadır. Kesif 40 bin liradır.

Yolun etrafını yeşillikle ve ağaçlarla süsleyeceğiz. Bulvarın açılma merasimini ay sonunda yapacağız. Yola, şu gördüğümüz elektrik lâmbalarını koyduk, şimdi de yolun methaline isabet eden Bozdoğan kemerlerinin bu kısmını tamir ettireceğiz. Biliyorsunuz ki bu kemer yol açılmadan evvel çok kapalı idi, bazı gözlerinde kulübler bile vardı. Sarıhanabası tarafındaki kısmın solunda ve Şehzadebaşı camisi tarafında büyük Şehir Tiyatrosunu, sağında da İtfaiyenin sırasında büyük Belediye dairesini yaptıracağız. Bu suretle Fatih ile Şehzade camileri arasındaki bütün binalar istimal edilecek bu iki caminin arası açılacaktır.

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Sarıhanabasının Aksaray'a kadar olan sahanın istimal muamelesi de bitmek üzere. Fakat istimal edilen binaların içindeki halkı kış üstü meskeniz bırakmamak için yıktırma işini marta bırakıyoruz. Marttan sonra burasının açılmasına ve yolun inşasına başlanacaktır. Bulvarın etrafı ağaçlandırdıktan sonra elde kalan arsaları sathıya çıkaracağız.»

Piyasa'da vaziyet

Yiyecek fiyatları dün de bir miktar düştü

Mintaka Ticaret müdürlüğü raporları ve Belediye İktisat işleri müdürlüğü mürakiplerinin dünki piyasa raporlarına göre yiyecek fiyatlarında yeniden düşüklük vardır.

Çalı fasulyeleri 65 ten 58 kuruşa, horozlar 66 dan 60 kuruşa, nohutlar 65 ten 60 kuruşa, mercimekler 105 kuruştan 90 kuruşa düşmüştür.

Her nevi sade yağ fiyatlarında dün de kilo başına onar kuruş düşüklük olmuştur.

Fiatlar hakkındaki resmî raporlara göre, istihsal bölgesinde alıcı azalmıştır. Bu yüzden oralarda da fiatlar düşmeğe başlamıştır. İstanbul piyasasındaki fiat düşüklüğü malların yerinde ucuzlamaya başlamış olmasından doğmaktadır.

Piyasada fatura kontrollerine devam ediliyor. Teftişler Belediye İktisat işleri müdürlüğü mürakiplerinden maada Belediye Teftiş heyeti âzaları tarafından da yapılmaktadır.

Zeytinyağcılardan sonra sabuncuların, peynircilerin ve kuru sebze ile sadeyağ satanların faturalarının teftihine başlanmıştır. Faturalarında kabarıp rakam görülenlere sebepleri sorulmaktadır.

Siki teftiş ve kontroller piyasada büyük tesir yapmıştır.

Fiat değişikliği

Ticaret odası mukayeseli bir rapor hazırladı

Ticaret odası umumî kâtipliği 1942 senesi son iki ayındaki yiyecek maddelerinin fiyatlarını evvelki senelerdeki aynı ayların fiyatlarıyla mukayese ederek bir rapor hazırlamış ve Ticaret Vekâleti'ne ticaret umum müdürlüğüne göndermiştir.

Ticaret Vekâletine bağlı olarak kurulan Harb ekonomisi bürosu, İstanbuldaki fiat değişiklikleri hakkında Mintaka Ticaret müdürlüğünden de rapor istemiştir. Raporlarda, fiatları yükselen maddelerin stok vaziyetli fiat yükseliş sebepleri izah olunmaktadır. Diğer taraftan Mintaka Ticaret müdürlüğü her günlük fiat tahavvülünden de Ticaret Vekâletine telgrafla haberdar etmektedir.

Ticaret odası bundan sonra her iki ayda bir muntazaman piyasa fiatlarını yükseliş ve iniş sebepleriyle birlikte bir rapor halinde Ticaret Vekâletine bildirecektir.

İstanbul Orman müdürlüğünden:

- 1 — Orman Umum Müdürlüğü merkez ve vilâyetler teşkilâtı için nümunelerine ve şartnamesine göre yapılacak evrak cedvel, tezkere cildi ve defterlerin tab'i ve telidî işi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Mevcut malzemesinden noksanım ikmalî ile tab ve işçilik muhammen bedeli mecmuu 8915 lira muvakkat teminat 669 liradır.
- 3 — Eksiltme 30/11/1942 günü saat 15 de İstanbul orman müdürlüğünde toplanacak satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — İstekli bu işe ait şartname ve nümuneleri İstanbul Orman Müdürlüğünde görebilirler.
- 5 — İsteklilerin müayyen günde bir saat evveline kadar teklif mektuplarını, teminat makbuz ve ihale kanununun 2 nci maddesinde yazılı belgeleri komisyonla tevdi etmeleri.

«1316»

Memur imtihanı

Gümrük ve İhisarlar Vekâletinden:

- 1 — Merkez ve tağra gümrüklerinde açık 20 lira asıl maaşlı memurluklara Lise ve orta mektep mezunları arasından müsabaka ile memur alınacaktır.
- 2 — İmtihan 17/11/1942 salı günü Ankara, İstanbul, İzmir, İskenderun, Mersin, Edirne, Trabzon, Zonguldak, Kars, Van gümrük müdür ve Baş müdürlüklerinde yapılacaktır.
- 3 — Açık yerlere müsabakadaki muvaffakiyet derecesine göre tayinleri yapılır. Ve lise mezunları orta mektep mezunlarına tercih olunur.
- 4 — İsteklilerin yukarıda yazılı gümrüklerden birine 16/11/1942 pazartesi günü akşamına kadar dilekçe ile müracaat ederek şehadetname, nüfus, 4 fotoğraf, iyi hal, askerlik kâğıtları resmî tabiplerden alınacak sağlık raporunu vermeleri ilân olunur.

(1326)

Gümrük ve İhisarlar Vekâletinden:

- 1 — Tağra gümrüklerinde açık 10 lira asıl maaşlı kolculuklar için orta ve ilk mektep mezunları arasından müsabaka ile memur alınacaktır.
- 2 — Müsabaka imtihanı 20/11/1942 cuma günü saat 14 de İstanbul, İzmir, Mersin, Edirne, Trabzon ve Kars gümrüklerinde yapılacaktır.
- 3 — Açık yerlere ilk önce orta mektep ve sonra ilk mektep mezunları kazandıkları notlara göre tayin olunacaktır. Müsabakaların sayısı boş yerden fazla olduğu takdirde idare bunları daha sonra açılacak yerlere tayin ile mukayyet değildir.
- 4 — Müsabakaya gireceklerin askerliğini yapmış ve memurin kanunun dördüncü maddesinde yazılı vasıfları haiz olmaları şarttır.
- 5 — Bu şartları haiz isteklilerin yukarıda yazılı gümrük idarelerinden birine 19/11/1942 perşembe günü akşamına kadar bir dilekçe ile müracaat etmeleri ve şehadetname, nüfus, hüsnühâl kâğıtları ve resmî doktorlardan alınmış sağlık raporu ve askerlik terhis vesikası suretlerini ve 4 fotoğrafı vermeleri ilân olunur.

(1325)

Galatasaray lisesi müdürlüğünden:

Okulumuz paralı talebinin ikinci taksit zamanı 17/12/1942 dir.

YEDİKULE ZİNDANLARINDA

Tefrika No: 45

Yazan: İskender F. SERTELLİ

O gün Edirnekapi karakolu çok kalabalıktı. Halk «Piç Ahmedî dostu ele vermiş» diyerek — kendisini uzakta görmek için — karakol kapısına toplamıştı.

Yenileri ağası:

— Fatmanın suçu yoksa serbes bırakılsın.

Diye haber göndermiş ve o akşam Fatma tahliye edilmişti.

Sokakta herkes Fatmaya soruyordu:

— Ahmet günün birinde gene kurtulup çıkarsa?...

— Hayır.. hayır.. Ahmed'in kurtulmasına imkân yoktur. O suçunu itiraf etti. Bir adam öldürdü..

Fatma evine dönerken, Ahmedî de atlı asesler Yedikule zindanına götürüyorlardı.

Fatma karakolda ifade verirken: «O aynı zamanda Hamza reisin kapatmasını da kaçıracaktı.» demişti. Herkes bunu merak ediyordu.

Acaba Hamza reisin kapatması kimdi ve nerede oturuyordu?

Çünkü, Hamza reisin karısının güzelliğini herkes duymuştu.

— Böyle güzel ve genç bir karısı olan Hamza reis, onun üzerine bir kapatma tutmuşsa doğrusu çok ayıp etmiştir.

Diyecekti. Ortada bir anlaşmazlık vardı. Oysa ki, Fatmanın bahsettiği kapatma, Hamzanın karısı Ayşeden başka biri değildi.

Ahmet Yedikule zindanlarında

Yedikule zindanına atılan Piç Ahmed burada müebbet kirek cezasına mahkûm olmuştu. Ölüncüye kadar ömrünü zindanda geçirecek olanlarla birlikte her sabah erkenden kalkıyor, zindanda ağır hizmetler görüyor ve akşama kadar yoruluyordu.

Yedikulede müebbet kirek mahkûmlarının sayısı üç yüzden fazla idi.

Bunlar aynı ayrı altı büyük koğuşta yatınırdı. Her koğuşta elli mah-

kûm vardı. Koğuşların kapıları surların içindeki koridorlara açılırdı. Koğuşların dışardan pencereleri yoktu. Kapı üstündeki delikten biraz ışık sızardı, bu yüzden koğuşlar göz gözü görmeyecek kadar karanlıktı.

Her mahkûmun eşyası gelirken ne getirilmişse ondan ibaretti. Hemen hemen hepsi de toprak üstünde yata- tardı. Kış mevsiminde soğuktan titreyişler, yazın ve mukavemetli olanlar ölüp giderlerdi.

Bunlar içinde hatırı sayılır mahkûmlar da yok değildi; alileri zengin kimselerin yatakları, giyecekleri, hattâ haftada bir kere yiyecekleri bile gelirdi. Bunlar mahkûmiyet ve mahrumiyetin acısını ötekiler kadar duymazdı.

Piç Ahmet buraya düşünce kendisini beşinci koğuşa vermişlerdi. Ahmet bu koğuşun yemek kazanını taşıyor, mahkûmlara yemek dağıtıyor, karanavalları toplıyor, yıkar, yerine koyar, ertesi gün aynı işleri tekrar görürdü. Ahmed'in iki tane de yardımcısı vardı. Bunlar da müebbet mahkûmlardı.

Bu vazife ilk günlerde Ahmed'e pek ağır gelmiş, fakat bir gün mahkûmlardan birinin:

«Sen ne talihli adamsın. Gelir gelmez yemek kazanına verdiler seni..»

Demesi üzerine bu işe dört el ile sarılmıştı. Zira, bal tutan parmak yalar fehvasınca o da her gün, her kesten fazla yemek yiyebiliyor ve karnı aç kalmıyordu.

Diğer koğuşların da birer yemek kazanısı vardı. Yedikulenin sahile yakın bir köşesini de mutfak haline sokmuşlardı. Burada her gün bir ahçıbaşının nezareti altında mahkûmların yemekleri kaynardı. Bu yemekler akşama doğru ve ancak günde bir defa dağıtılırdı. Her mahkûmun bir tası vardı. Herk

LİMON
ÇİÇEKLERİ

HASAN KOLONYASI

ÇIKTI

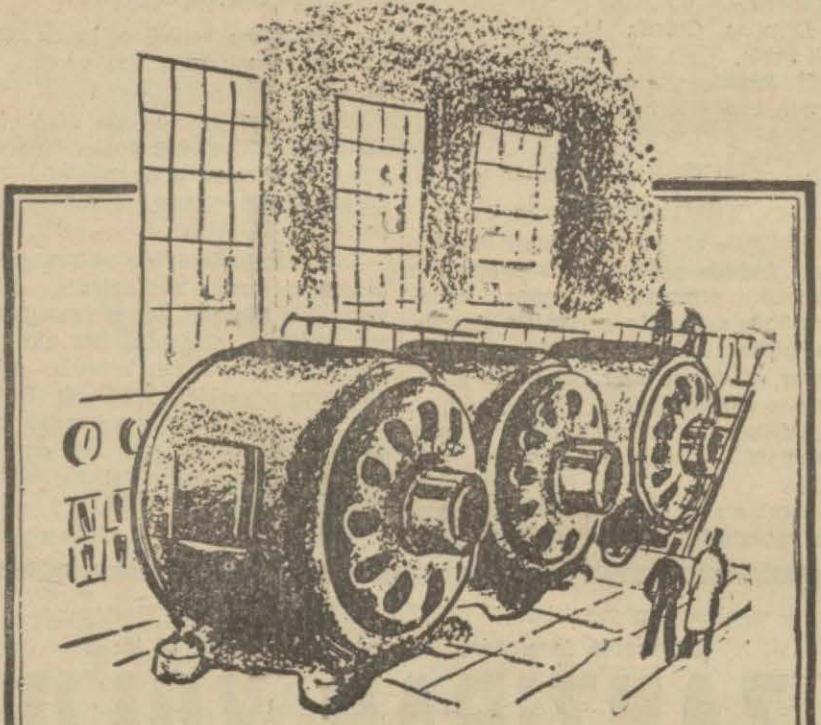
Avrupa ve Amerikada bile emsaline tesadüf edilmeyecek derecede nefis 90 derece limon çiçekleri HASAN kolonyası büyük fedakarlıklar neticesi istihzarına muvaffak olmuştur. HASAN Deposu ve şubelerinde cep şişesi 50 - 1/16 - 80 - 1/8 150 - 1/3 300 - 1/2 475 - 1 kilo 900 kuruşa satılığa çıkarılmıştır. NESRİN Limon çiçekleri dahil çıktı. Flatleri şunlardır. Cep şişesi 35 - 1/16 60 - 1/8 100 - 1/4 175 - 1/3 225 - 1/2 275 bir kilo 525 kuruştur.

GRİPİN

**BAŞ DIŞ
NEZLE, GRİP
ROMATİZMA**
Nevralji, kırıklık
ve bütün ağrıları
derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

**Elektrik cereyanını
israf etmeyiniz**

Bugün her hususta tasarruf yaptığınız gibi elektrik cereyanını da koruyunuz. Cereyanı korumak için parlek ışık verdiği halde daha az cereyan sarfeden TUNGSRAM KRIPTON ampullarını kullanınız.

TUNGSRAM KRIPTON

Yüksek Elektrik mühendisi aranıyor

Konya Elektrik Şirketinin mühendisliği münhaldir. Taliplerin aşağıda yazılı evraklarla Şirket Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

1 - Ehliyetname sureti - 2 - Şahadetname sureti - 3 - Bonservisler sureti - 4 - Tercümeihai - 5 - Askeri durum - 6 - Hususi Şartları - 7 - İstedildi aylık ücreti.

BELSAMİTOL

İdrar yolları iltihabı yeni ve eski belsoğukluğu idrar zorluğu ve mesane, prostat iltihabı, sistit, koli sistitlere, böbrek rahatsızlıklarına karşı en mükemmel bir ilaçtır. BELSAMİTOL kullananlar bu hastalıklardan çabuk kurtulurlar. Bütün Eczane ve Eczane depolarından arayınız. Deposu: Sami Aksu, İş Bankası arkası Rahvancılar sokak No. 5, İstanbul.

DEPO ARANIYOR

Galatadan Kabataşa kadar deniz kenarında takriben 2000 ilâ 3000 metre murabba büyüklüğünde depoluk bir arsa aranmaktadır. İsteklilerin 1043 posta kutusuna müracaatları ilân olunur.

**Bir muhasip
Tecrübeli bir ambar memuru
ve bir amele kâtibi aranıyor**

Müessesemizin Divrik civarındaki merkezinde istihdam edilmek üzere en az Lise mezunu bir muhasiple tecrübeli bir ambar memuru ve amele bordrolarını tanzime muktedir bir kâtip aranmaktadır. Taliplerin el yazıları ve bir fotoğrafı ile beraber hal tercümeleri, medeni hallerini gösterir bir mektupla Etidemir Divrik adresine müracaatları.

öksürenlere: **KATRAN HAKKI EKREM**

Resmî dairelere:

ÇEKİLİŞE 3 GÜN KALDI!

Sayın
Doktorların
Nazarı Dikkatine:

Senelerdenberi Diyüretik kabiliyetini takdir ettiğiniz

"EUPHYLLIN,"in

tablet entravenöz ve intra-müsküler ampullarıyla Süpozitüvarları gelmiştir.

Bilumum ecza depolarında mevcuttur.

Piyasada bulunmadığı takdirde Türkiye umumî acentesi: F. KNECHTEL'e

Posta kutusu No. 139 a müracaat edilmesi rica olunur.

En son Dans ve Swing plâk-ları, en mükemmel filmlerin en güzel şarkıları, zengin ve müntahap klâsik plâklar

ODEON

Müessesesinde satılmaktadır. Beyoğlu İstiklâl caddesinde Yıldız sineması karşısında 48/1

DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZAMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder. HER ECZANEDE BULUNUR.

Ürolog - Operatör

Dr. SUPHI ARIN

İdrar ve tenasül yolları hastalıkları mütehassısı, Taksim Sıraserviller caddesi No. 59, Telefon: 49284

ACELE SATILIK

APARTIMAN VE SAİRE

Fatih Sarıgüzde 2 daireli konforu zengin 80 lira kira getirir. Buna benzer birçok ev ve apartmanlarımız vardır. Fatih Sarıgüzde caddesi 105 No. da Umum Emlâk komisyoncusu Sadı Yentür'e müracaat.

Bulana mükâfat

9/11/942 akşam saat 21 - 22 arasında Maçka - Bayezit birinci mevki tramvay içinde ve Taksim - Galatasaray arasında, Çanakkale'den almış olduğum ikamet tezkeremi kaybettim. Bulan Beyoğlu, İstiklâl caddesi 475 ummarada Botter han kapısına teslim ettiği takdirde memnun edilecektir.

İngiliz tobaasından: Meri Virack

Zayı - Alemdağ nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeremi kaybettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur.

Hayriye Erdem

Zayı - Aksaray askerlik şubesinden aldığım terhis tezkeremi zayı ettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur.

1320 tevelliütlü Demir Ali oğlu Ahmet

İstanbul orman müdürlüğünden

1 - Yatılı mektepler için asgari 700 Azamlı 800 kilo sade yağ satın alınacaktır.

2 - Muhammen bedel beher kilogram yağ için 440 kuruştur.

3 - Bu eksiltmeye ait şartname İstanbul Orman Müdürlüğünde görüldür.

4 - Alım açık eksiltme ile 28/11/942 cumartesi saat 10 da İstanbul Orman Müdürlüğünde müteşekkil komisyonda yapılacak ve ihale olunacaktır.

5 - Muvakkat teminatı 247,5 ildir.

Sultanahmet birinci sulh hukuk mahkemesinden: 942/28

Emine ve Hüseyin Avni ve Fatma ve Emine namı diğer Havva ve İbrahim ve Ahmet Recep ve Bedriye ve Ahmet Fuat ve Mustafa Sedat ve İsmail Mesut ve Şerife Mediha'nın sayılan ve müştereken mutasarrıf oldukları İstanbulda Haydar mahallesinde eski (33) ve yeni (47) kapı numaralı (57) parsel ile mahdud ve (2200) iki bin iki yüz lira kıymetli muhammenel bir bap ahşap hane ile İstanbul Kumkapı Nişanca mahallesinde Lütüye sokağında eski (60) ve yeni (2) kapı ve (738) ada ve (9) parsel numaralı bir bap kâğır ve (4425) lira kıymetli muhammenel hanenin izale süyuu zımında fûruhtu tekarrür ederek ayrı ayrı müzayedeye vazolunmuştur: Birinci açık arttırmaları (4/12/942) tarihine müsadif cuma günü saat (14 den 16) ya kadar ıera olunacaktır: Kıymetli muhammenelerin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde o gün ihale kat'yesi yapılacaktır. Bulmadığı takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere on gün müddetle temdit edilerek ikinci açık arttırmaları (14/12/942) tarihine müsadif pazartesi günü saat (14 den 16) ya kadar ıera kılınacak ve o gün en çok arttırana ihale edilecektir. İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların işbu gayri menkuller üzerindeki haklarını hususiyile falz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbetleriyle on beş gün içinde bildirmeleri lazımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından haric kalacaklardır. Mükterakim vergiler hissedarlara ve dellâliye ve yirmi senelik vakıf taviz bedeli ve ihale pulu ve tapu masrafları müşteriy aittir. Arttırma şartnamesi işbu ilân tarihinden itibaren mahkeme divanhanesine talik kılınmıştır. Talip olanların kıymetli muhammenelerinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akcesini hamilen o gün ve saatte İstanbul Sultanahmette Tapu binasının alt katında daire mahsusasında Sultanahmet birinci sulh hukuk mahkemesi başkitaibetine 942/28 numara ile müracaatları ilân olunur.

Dünyanın en meşhur saat Fabrikası olan Patek Kilid markalı 18 ayar ALTIN 1 KOL SAATİ Sandal Bedesteninde teşhir edilmektedir. 16/11/942 pazartesi günü öğleden sonra satılacaktır.

Satılık mobilya

Avrupa mamulâtı Gotik Stil 1 yemek odası, Arnuvo Lâke 1 yatak odası, modern bir salon takımı Sandal Bedesteninde teşhir edilmektedir. 16/11/942 pazartesi günü satılacaktır.

Zayı - Çemişkezek nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkerem ve beraberinde Cihangir askerlik şubesinde kayıtlı bulunan askerlik tezkeremi kaybettim. Yenilerini alacağımın eskilerinin hükmü yoktur.

320 doğumlu Mehmet oğlu Mustafa Gücür

Bulana mükâfat

Kahve renginde O. V. N markalı portmen içinde Aksaray nüfus memurluğundan verilen nüfus tezkeresi ve beraberinde Aksaray askerlik şubesinde kayıtlı askerlik tezkerem Terziler cemiyetinden verilen karne ve 90 liralık bono ile birlikte kaybolmuştur. Her kim aşağıdaki adrese getirirse memnun edilecektir. Aksi takdirde hükmü yoktur.

Bayezit Yeniceriler caddesi 105 - 108 No. da İkbahar Terzihanesi Merdoğlu

Teşvikiyede satılık arsalar

Teşvikiyede Emlâk caddesi üzerinde her türlü bina yapmağa müsait iki arsa satılıyor.

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Esas No.	Yeri	Kıymeti	Mesahası	Teminatı
399	Teşvikiye Vall konağı mahal-21,325 lira	426,50	2133 lira	
	İsti Bostan ve Emlâk caddeleri eski 8/4 yeni 23 numaralı arsa	M2		
401	Teşvikiye - Harbiye Vall ko-30,130 lira	507	3013 lira	
	nağı mahalles Bostan ve Emlâk caddeleri eski 8/6 yeni 27 numaralı arsa.	M2		

İzahatı yukarıda yazılı gayri menkuller peşin para ile ve açık arttırma usulü ile satılacaktır.

Müzayede 30/11/942 pazartesi günü saat 14 de bankamız İstanbul şubesi satış komisyonu huzurunda yapılacak ve en yüksek bedel merkeze bildirilecek ve haddi lâıyk görüldüğü takdirde Maliye Vekâletinden istizan edilerek muvafakat cevabı alındıktan sonra kati ihalesi yapılacaktır.

Satış esnasında verilen bedel mukadder kıymeti geçtiği takdirde teminat akçesi derhal arttırılmayarak ihale kimin uhdesine ıera edilirse aradaki fark ondan tahsil edilecektir.

Müzayedeye iştirak edeceklerin mukadder kıymetin yüzde onu nisbetinde teminat yatırmaları lazımdır. İsteklilerin teminat akçesi, nüfus tezkeresi ve üç adet fotoğrafı birlikte bildirilen gün ve saate kadar şubemiz emlak servisine müracaat etmeleri mercudur.

«1309»

Üsküdar - Kadıköy ve havalisi halk tramvayları T. A. Şirketi tasfiye memurlarından:

15/11/1942 tarihinden itibaren tramvay araba seferlerinde yeni bazı tahdidat ıerası zaruri görülmüştür. İletilebilecek araba adedile Kadıköy ve Üsküdar'a gelen ve buralardan hareket eden vapurların hepsile tam tamamına irtibatı temin mümkün olamayacağından, sayın yolcuların plântonluklara ve bekleme yerlerine asılan yeni tarifeyi lütfen tetkik ederek mutad vapurlarına yetişebilecek seferlerle seyahat etmeleri ilân olunur.

DEPO ARANIYOR

Galata veya İstanbul cihetine yakın takriben 60 ilâ 100 metre murabba büyüklüğünde rutubetsiz bir makine deposu aranmaktadır. İsteklilerin 40419 numaraya telefon etmeleri.

Deniz Fabrikaları Umum Müdürlüğünden:

Deniz Fabrikaları muhasebesinde istihdam edilmek üzere dört ücretli memur alınacaktır. İsteklilerin dilekçe ve icap eden vesikalarile en geç 15/11/942 günü akşamına kadar Göçlek Deniz Fabrikaları Genel Müdürlüğüne müracaatları ve bu tarihten sonra vaki olacak müracaatların nazarı itibara alınmayacağı.

«1221»

İşçi kız aranıyor

Ambalaj işlerinde çalışmak üzere iki işçi kız aranıyor. İsteyenlerin Yeni Postane karşısında Mimar Vedat caddesinde 26 No. ya müracaatları.

Türkiye İş Bankası

Küçük Cari Hesaplar

1943 İKRAMİYE PLANI

KEŞİDELER: 1 Şubat, 3 Mayıs, 2 Ağustos, 1 İkinci teğrin tarihlerinde yapılır.

1943 ikramiyeleri

1 adet 1999	Liralık -	1999 -	Lira
1 »	999	» - 999 -	»
1 »	888	» - 888 -	»
1 »	777	» - 777 -	»
1 »	666	» - 666 -	»
1 »	555	» - 555 -	»
1 »	444	» - 444 -	»
2 »	333	» - 666 -	»
10 »	222	» - 2220 -	»
30 »	99	» - 2640 -	»
60 »	44	» - 2640 -	»
250 »	22	» - 5500 -	»
334 »	11	» - 3674 -	»

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Resmî ilânların mercii Türk Basın Birliği ve ortakları resmî ilânlar kollektif şirkettir. Bu şirket istenen gazetelerde ve gösterilen günlerde ilânları muntazaman neşrettirmektedir. Adresi İstanbul